

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Nicolai Lancicii E Societate Iesv Opvscvlorvm Spiritvalivm
Tomvs ...**

Łęczycki, Mikołaj

Antverpiae, 1650

Modus dicendi breuem coronam, quando quis habet caput fatigatum, aut
meditari non potest, siue aliquo alio tempore. Cap. XXX.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78821](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78821)

maternâ pietate defendit, & protegit etiam adhuc peccatis deditos in se sperantes, donec eos filio suo reconciliet veraciter penitentes.

l. 4. c. 53.
in fin. diu.
piet.

In festo vero Natiuitatis gloriosæ Virginis Mariæ dum S. Gertrudis, tot perfoluisset *Aue Maria*, quot diebus ipsa præclara maris stella creuit in utero matris (quod fieri potest, si 33. *Aue Maria*, quotidie recitentur per octo dies) & hæc deuotè offerret eidem, requisit ab ea, quid erga benignitatem ipsius mereretur, qui simili deuotione ad honorem eius, eundem numerum persoluerent cum salutatione Angelica: Cui benignissima Virgo respondit: Hoc inquit merentur, quod æternaliter in cælis, speciali incunditate participabunt mecum felicis omnia gaudia qua recepi, & adhuc sine intermissione renouata recipio pro singulis virtutibus, ad quas Beata & Gloriosa Trinitas animam meam singulis diebus, secundum optimum beneplacitum suum, decenter habitauit.

CAPVT VIGESIMVMNONVM.

De Alphabeto vitæ spiritualis.

288.

Multi vel habentur, vel haberi volunt profectus. Tales sunt, qui putant vitam spiritualem consistere in multis & longis precibus, in ieiuniis, & aliis asperitatibus carnem affligentibus, in visitationibus templorum, & de extirpatione vitiorum, de mortificatione naturalium passionum, de moderatione affectuum iræ, zeli, amoris, non sunt solliciti, nec illi, æquè ac precibus intentis, & in exercitio virtutum valdè segnes. Benè itaque scripsit B. Laurentius Iustinianus lib. de obedientia c. 6. col. 1. *O quam rari sunt, qui spirituales re & nomine censendi sunt. Vocabulum hoc, denuntiatione sortiuntur multi, effectum verò ipsius, pauci: spirituales viros illos arbitror esse dicendos, qui carnales habentes edomitæ voluptates, carnem spiritui, mentem rationi, deuotioni affectum, intentionemq; animi æterna subseruunt domino Sapientia. Hæc quippe est regula disciplina cælestis: hæc inquam est spiritualis forma virorum in carne, & supra naturam spiritualiter conuersantium, & quotidie proficientium in idipsam.*

Quocirca compendio explicabo, ordine alphabeti, quæ requirantur, vt homo verè sit spiritualis, seu spiritualiter & secundum Dei spiritum non humanum & politicum viuens, ac in omnibus procedens.

Abstinere ab omni peccato, ita ne vnquam deliberatè offendatur Deus, & in deliberatè raro.

Benè facere omnia opera ordinaria, iuxta rectæ rationis, & Regularum, & Superiorum præscriptum.

Censurare nullum, ne quidem interius, & clamosa voce nunquam in colloquio vti.

Desiderare perpetuas cruceas, & authores eorum, tenerè diligere propter Deum.

Eligere in omnibus id, quod est perfectius, & inter æquè perfectæ, id quod magis displicet amori proprio.

Fidelem Deo esse, etiam in paruis, nullam paruam legem vel regulam transgrediendo.

Gratis Deo seruire, omnia faciendo ex amore beneuolentiæ, sine intuitu præmij.

Humiliare se infra omnes homines & demones.

Interpretari benè omnia aliorum dicta & facta, & intentiones.

Laudare omnes aliorum res, quæ non sunt manifesta peccata.

Meliorum conuersationem querere, & conari vt meliores euadant ij, cum quibus conuersaberis.

Nihil accipere vel dare sine facultate; ne quidem indiuisibile (si religiosus es) & nunquã irasci.

Orationes sine vilo peccato Deo offerre, easque ad morum tuorum emendationem dirigere.

Profectui perpetuo in virtutibus attendere.

Querere Deum explicitè in omnibus rebus, dicendo, *propter te Domine*, saltem mente.

Resignare Deo & Superioribus tuum liberum arbitrium, vt nil detrectes, nil eligas, nisi iuxta eorum voluntatem.

Silentio premere mala, quæ pateris, & bona quæ facis, nisi certa necessitas aliud suadeat.

Temporis omnes particulas benè expendere in rebus meritoriis, & tibi conuenientibus.

Viuere in communitate irreprehensibiliter, & sine singularitatibus, alios meritò offendentibus.

Zelare pro Dei honore propagando, & Zelum attemperare, iuxta præscriptum, rectæ rationis & voluntatis Superiorum.

CAPVT TRIGESIMVM.

Modus dicendi breuem Coronam, quando quis habet caput fatigatum, aut meditari non potest, siue in itinere, siue in infirmitate, siue aliquo alio tempore.

Aceptâ in manus coronâ seu Rosario peccatio, & facto signo Sanctæ crucis, percurrere singulos globulos, cum pio mentis affectu & seriore & attentione, dicendo.

Primò. *Gloria Patri & Filio & Spiritui Sancto.*

Secundò. Eodem modo ad singulos globulos Coronæ, percurrendo totam, dicitur: *Laudis tibi Christe.*

Et sic deinceps infra scriptos versiculos, vel alios, ad quos magis afficeris, excerptos, ex Psalmis, vel ex Euangelio, aut aliis Scripturæ libris, vel

189.

vel ex precibus Ecclesiasticis, quæ in Missali, vel Breviario Romano habentur.

Mihi placent infra scripti versiculi; quia continent præcipuos & maximè nobis necessarios affectus erga Deum, & sunt hi.

Tertio. *Deus in adiutorium meum intende, Domine ad adiuuandum me festina.*

Quarto. *Domine exaudi orationem meam, & clamor meus ad te veniat.*

Quinto. *Spiritus Sancti gratia illuminet sensus & corda nostra.*

Sexto. *Diuinum auxilium maneat semper nobiscum.*

Septimo. *In manus tuas Domine commendo Spiritum meum.*

Intelligendo per spiritum, dum hoc dicis duo.

Primo, statum spiritualem animæ, vt sit bonus, & sanctimoniâ plenus, per quam reddaris verè homo spiritualis, & Deo valdè charus. Secundo, intelligendo animam, & hoc versiculo commendando Deo felicem eius egressum futurum tempore mortis.

Octauo. *Fiat voluntas tua sicut in cælo & in terra.*

Nono. *Miserere nostri Domine, miserere nostri: vel, miserere mei Deus.*

Decimo. *Conuerte nos Deus salutaris noster, & auerte iram tuam à nobis.*

Vadecimo. *A peste, fame & bello, libera nos Domine.*

Duodecimo. *Requiescant in pace pro animabus purgatorij.*

Decimotertio. *Deus propitius esto mihi peccatori.*

Decimoquarto. *Qui plasmasti me miserere mei.*

Induendo quodam modo personam, & humilem affectum Thaidis, paulò post commemorandum.

Decimoquinto. *Sit nomen Domini benedictum ex hoc nunc & vsque in secula.*

Decimosexto. *Adiutorium nostrum in nomine Domini, qui fecit cælum & terram.*

Decimoseptimo. *Tempore paschali, ad singulos globulos dicendum est Alleluia.*

Decimo octauo. *Omnia Deo dicendum est, ad singulos paruulos, ad maiores vero globulos, quos tangendo dum dicimus Coronam, ordinariam Deiparæ, solemus dicere. Orationem Dominicam, in hac parua corona, dicenda sunt hæc quatuor verba: Adscribo, Commendo, Offero, Resigno. Intelligendo ea hoc sensu.*

Adscribo tibi Domine omnia bona, quæ habeo, tanquam à te mihi sine meis meritis data.

Commendo tibi omnes meas & aliorum necessitates, tam viuorum, quam mortuorum.

Offero tibi me, & omnia mea in obsequium tuum, ex amore tui, & sanguinem ac merita

Lansij Opusc. Tom. 2.

omnia Christi: nostri pro peccatis nostris, & pro beneficiis tuis, & pro necessitatibus nostris, ad laudem & gloriam tuam.

Resigno me tibi & omnia mea, ad voluntatem tuam, & Superiorum meorum. Tali orandi modo utebatur, S. David Propheta, nam Ps. 135. septies & vitis hæc verba repetit. *Quoniam in æternum misericordia eius: Et Christus Dominus in hortu iterabat hæc verba: Pater, si possibile est, transeat à me calix iste, verumtamen non mea sed tua voluntas fiat. Matthæi 26. 44. & David Psalmo vltimo in quinque eius versibus, vndecies nos ad Deum laudandum inuitat.*

Tali etiam orandi modo utebatur, S. Franciscus tota nocte nil aliud dicens quam hæc verba: *Deus meus & omnia.*

Noster Pater Didacus Martynez Peruanus Regni vocatus Apostolus, miraculis clarus, quotidie dicebat 400. & 600. quandoque vicibus: *Gratias Deo, vel, Deo gratias.* Et vt alij idem facerent, suadebat dicens: *Nullam aliam orationem esse breuiorem, & magis diuinis oculis acceptam.* Actus verò amoris quotidie multorum milium vicibus eliciebat, vt scribitur in Relatione pro eius Canonisatione impetranda facta.

Noster Pater Iacobus Cerrutus Italus, ter millies quotidie vota renouabat: oblationes vero, & gratiarum actiones, ad eum numerum perueniebant, quem solus Deus nosset; semel 24000. vicibus, vota renouauit.

Huc spectat subditorum mos, P. Consalui Sylueriæ Mart. de quibus in eius vita scribit Nicolaus Godignus lib. 3. c. 10. *Erant, inquit, qui breui orationicula decies millies in die augustissimum Trinitatis auxilium inuocarent. Erant etiam qui certas alias preces, percursis Rosarij globulis, tones recitarent.*

Similiter & S. Thaisis, olim meretrix, edocta à S. Paphnutio Abbate, ne ob fæditatè peccatorum præteritorij vsurparet Sancti Dei nomen, cum ab eo quæsiuisset, orandi formulam (post suâ conuersionem) hanc ab eo edocta, & nullam aliam, toto triennio, & animo & ore agitabat. *Qui plasmasti me, miserere mei.* Adeoque placuit Deo hæc simplex, & vna sola conuersæ peccatricis oratio, vt eum exacto triennio S. Paphnutius consuloisset, S. Antonium, an illi peccatrici essent condonata peccata. S. Antonius: conuocato suorum discipulorum cætu, iubet eos orationi instare, vt Deus patefacere dignetur quod Paphnutius scire optabat, orantibus illis, S. Paulus simplex, S. Antonij discipulus, vidit in cælo erectum cubile, auro gemmisque præfulgens, ad cuius custodiam, quasi excubabant quatuor Puellæ Virgines, augustâ specie, & miri decoris, sed dum cogitaret, hoc cæleste cubile præparatum esse suo magistro Antonio, quo præstantiorem virtute, sciebat neminem, inter hæc voce cælitus delapsa monetur. *Non Antonio,*

hanc

hanc gloriam, sed Thaisi esse preparatam. Quod dum Paulus retulisset, cognita Dei voluntate Paphnutius discessit, & reuersus ad monasterium, in quo fuerat Thaisi inclusa, ostiū, quod plumbo signauerat & obstruxerat, dissipauit, & Thaisi petenti, vt adhuc diutius ita permaneret inclusa, dixit: *Egredere, quoniam remisit tibi Deus peccata tua.* Et cum eam inde eduxisset, quindecim diebus tantum vixit Thaisi, & Sāe quiete. Ita scribitur in *Vitis Patrum*, apud Rosweidum, p. 374. & in *Menais & menologio* Gregoriorum 8. Octob. Sic Gregorius Lopez Laicus secularis Hispanus magnā Sanctitatis famā celebris, à Deo edoctus, ad singulas respirationes dum vigilaret, etiam domi comederet, & biberet, ac cum hominibus loqueretur, hæc verba mente dicebat per triennium.

Fiat voluntas tua sicut in celo & in terra Amen Iesus.

Quæ etiam noctu euigilans repetebat, vt scribit eius familiaris Presbyter Franciscus Loffa cap. 3. eius vitæ impressæ Vlyssiponæ Anno 1615. vbi ait eum hæc verba voluisse ad singulas suas respirationes per integrum triennium dum vigilaret.

1.2. Reu. cap. 27. Sic etiam multò antè, hanc orandi formulam commendauerat Christus Dominus S. Brigitta: *Vos, inquit, omnem voluntatem mihi committite, & dicite: Fiat voluntas tua.*

Et alloquens S. Catharinam Genuensem ei dixit, vt recitans orationem dominicam, in ea pro fundamento acciperet illa verba: *Fiat voluntas tua.*

Exh. ad baptism. S. Basilius suadet peccatori, vt ad imitationem Chananeæ, identidem inclamet illud: *Miserere mei Fili Dauid.*

h. 2. de Anna et. S. Chrysostomus ponderans efficaciam, orationis eius, quâ impetrauit Anna prolem in sua sterilitate, & verba illa Reg. 12. *Cum multiplicaret preces coram Domino. Quæ est, inquit, hic verborum multitudo. Assidue sonabat, eadem dicens: Adonai, kirie, eloi Sabaoth, nec destitit ipsam verbis iterandis multum temporis absumere.*

h. 4. de Anna. Et alibi idem S. Chrysostomus, excitans etiam seculares ad orandum in foro inter turbas, saltem mente, sine voce: *Dic, inquit, in mente, miserere mei Deus, & absoluisi precationem. Qui enim dicit: Miserere, confessionem offert, & peccatum suum agnoscit; lapsorum enim est, misericordiam requirere. Qui dicit, Miserere mei; remissionem delictorum accipit: qui enim misericordiam consecutus est, non puniatur. Qui dicit, Miserere mei: regnum caelorum obtinuit. Quem enim Deus miseratur, non à pœna solum liberat, sed futurorum etiam bonorum possessione dignatur.*

ep. 16. ad Princip. De S. Marcella scribit S. Hieronymus, eam semper cantasse illud Psalmi. *In corde meo abscondi eloquia tua, vt non peccem tibi.*

S. quoque Philippus Neri hunc suis discipulis coronam recitandi modum tradebat, &

ipse in more habebat, ad singulorum globulorum contactum, breuissimas iterare sententias, pios affectus erga Deum & Beatam Virginem Mariam exprimentes: vt scribunt in eius vita Gallionius & Baccius. Et quod magis est, à calibus hic modus dicendæ coronæ discendus est: *quia vt scribitur Apoc. 4. 8. Requiem non habebant die ac nocte, dicentes: Sanctus Sanctus Sanctus.*

Crebra enim eiusdem sententia repetitio, inquit S. in Pal. 6. Augustinus, non quasi narrantis necessitatem, sed affectum exultantis ostendit: sic enim loqui gaudentes solent, vt non eis sufficiat semel enunciare quod gaudent.

Vim quoque multiplicem & spirituales fructum adferre recitationem illius versiculi, fusè ostendit Cassianus: *Deus in adiutorium meum intende, Domine ad adiuuandum me festina.* Quem sæpè iterare solitam S. Catharinam Seneuensem scribit in eius vita B. Raymundus. Et S. Philippus Neri id quoque commendabat suis. Porro quamuis in tali recitatione coronæ, possint cum fructu & cum merito profertur pia sententia & orationes iaculatoriæ, à nobis ipsis excogitari, tamen cæteris paribus, melius est, vt potius sententiis Scripturæ, vt student. S. Basilius, & S. Georgius Nazianzenus, vel iis, quibus Ecclesia in Officio diuino vitur, nos quoque vtamur. Tales enim orationeulæ & sententiæ præstantiori modo, quàm nostræ, sunt à Spiritu Sancto inspiratæ, & à Sanctis scriptæ. Quocirca vt ponderat S. Gregorius Nazianzenus, ex hoc capite sunt magis acceptæ Deo & Sanctis, qui eas tanquam à se factas agnoscent.

Eodem modo quo breuibus versiculis (tangendo globulos coronæ) prolatis, honoratur Deus, potest honorari Beatissima Virgo Maria, dicendo hæc vel similia verba (iuxta deuotionem cuiusque) affectu filiali: tanquam dilectissimam matrem Nostram alloquendo: *Sancta Maria Virgo purissima, & mater Dei sanctissima, ac gloriosissima, ora pro nobis.* Et hanc formulam verborum valde commendo: quia continet in se præcipua priuilegia, quæ diuinitus accepit, tam Maternitatem cum inuiolata Virginitate, tum Summam Sanctitatem & gloriam in celo, quæ à nullo Sancto superatur, sed solum à Deo & Christi humanitate.

Potest etiam dici illud ex litaniis Ecclesiasticis desumptum, quod B. Virgini Mariæ esse valde acceptum, reuelatum est diuinitus nostro P. Iacobo Rheim: *Mater admirabilis ora pro nobis.*

Et in festis Sanctorum, vel quotidie per mensem, potest inuocari ille Sanctus, percutendo coronam, qui eo die colitur in Ecclesia Ecclesiastico Officio, & qui nobis obtigit in scheda, quæ in Societate nostra & in Congregationibus B. Virginis Mariæ, solet distribui singulis mensibus.

Sic

Sic etiam quando sunt aliqua peculiare necessitates, possunt eodem modo inuocari varij Sancti: verbi gratia: Tempore pestis *S. Sebastiana* vel *S. Roche* ora pro nobis, in itinere, *S. Raphael* ora pro nobis. Tempore belli: *Omnes Sancti militum* orate pro nobis.

Hæc autem omnes orationum, (cum breues sint, possunt hoc, vt dictum est, modo Coronæ globulos tangendo, dici, in summis occupationibus & distractiis negotiis, interruptendo illarum recitationem sine vlllo scrupulo (quia id licet) & prolata aliqua re necessariâ, vel ordinatâ, iterum redeundo ad Coronæ continuationem, & hunc orandi modum, in summis occupationibus etiam distractiis, & in foro, suadebat *S. Chrysostomus* his verbis. *Nemini dicat quisquam, quod nequeat homo secularibus affixus & foro, continuè per diem orare, non tantùm vnâ vel alterâ horâ, vt nos facimus) potest enim, & quàm facillimè & affixus Tribunali. Vbiunque sis, potes altare tuum constituere: si mentem tantùm seruentem exhibeas, orationis perfectionem consumaueris. Vbiunque sis, ora, templum es, ne locum queras, non enim locum Deus vult, sed vnum exquirat, seruandam mentem & continentem animum.*

Similia docet *S. Basilii* in Constitutionibus Monasticis cap. 6.

Beata Clara de monte Falco, Deo inspirante, eum quotidie millies adorabat genu flexendo toties, & totidem orationes iaculatorias offerendo, vt scribit in eius vita *Baptista Pergilius*.

Interrogauerunt quidam *Abbatem Macarium* dicentes: *Quomodo debemus orare. Et dixit eis senex. Non opus est multum loqui in oratione, sed extendere manus frequenter, & dicere: Domine sicut vis & scis, miserere mei. Si autem inflat bellum, in animo, dicere: Adiuua me. Et quia ipse scit que expediant. Faciet misericordiam nobiscum.*

De talibus orationibus breuissimis intelligendum est id, quod in vitis Patrum legitur. *Narrauerunt fratres dicentes, quia venimus aliquando ad quosdam senes, & cum ex more facta esset oratio, saluantes inuicem sedimus, & postquam locuti sumus, cum discederemus, poposcimus, vt fieret rursus oratio. Dixit autem vnus illorum seniorum ad nos: Quid enim, non orasti? Et nos diximus. Etiam, sed cum intrauimus, pater, tunc facta est oratio, & ex illa hora vsque modo locuti sumus. Et ille dixit: Ignoscite mihi fratres, quia vobiscum sedens quidam frater & loquens, centum & tres orationes fecit. Hoc cum dixisset, facta oratione dimiserunt nos.*

CAPVT TRIGESIMVMPRIMVM.

De modo colendi Deum per bonam vitam.

Sunt quidem boni modi colendi Deum ij, quos supra recensui, sed nisi adit vita bona, sicut sicut pulcherrimi rami ab arbore præcis, *Lancich Opusc. Tom. 2.*

& elegantissimi flores, à radice sua auulsi, qui citò flaccescunt & arefcunt, ideoque non diu durant.

Quæres, quid sit bona vita? Respondeo, vitam bonam esse: Declinare à malo, & facere bonū vt ait *Spiritus Sanctus* per *S. David*: Hoc est, vt docuit *S. Tobias* senex *Tobiam* iuniorem: *Cauere, ne aliquando peccato consentias, & pratermittas præcepta Domini Dei tui.* Seu, Bona vita est, nulla committere peccata, quæ Deus vetuit per se & per Superiores *S. Ecclesiæ*, & nulla bona omittere quæ Deus per se & per eisdem in *S. Ecclesiâ* Superiores præcepit. Et hæc sunt iustitiæ seu virtutis partes, vt docuit *S. Augustinus*, & quidem, vt ait *S. Thomas*, partes quasi integrales. Sola enim vita bona erit melior Dei cultus, magis Deum laudans & glorificans, quàm multæ verborum preces & deuotionum facinarum, vitâ bonâ destitutæ. Ideò magnus est error illarum deuotarum, quæ aliquot horis in templo quotidie orando transactis, putant se per hoc Christianæ vitæ satisfecisse officii, & dum domum redeunt, si vel prandium paratum non inueniant, vel aliquid à famulis vel ancillis non bene factum, in furorem, actæ, illis pessima quæque imprecantur, immisericorditer flagellant, & tanquam rabidi canes totam domum perturbant latratibus intemperantis linguæ. Satiùs enim illis fuisset, spontaneas emisisse preces, & in occasionibus oblati Deum offendendi immoderatâ irâ & odio & maledicentiâ, os sancto Dei timore frenare. Idem iudicium esto de similibus talium deuotulorum peccatis & bonorum operum omissionibus. Quæ opera dum frequentantur ex Dei vel Ecclesiasticorum Superiorum præceptis, etiam tacente linguâ & nil orante, sunt præstâtissima oratio & Dei cultus valde Diuinæ Maestati acceptus: Vt enim ait *S. Chrysostomus*: *Multò fidelior & certior doctrina operum quàm sermonū.*

Nam qui talis est, etiam silens, & cum non videtur, docere potest: & alios quidem qui illum vident, alios verò qui de illo audiunt: & multa fruetur Dei gratia, cum efficiat, vt non solum per se, sed & per alios qui illum vident, Dominus suus glorificetur. Talis per mille linguas & ora multa gratias & laudes offeret Deo. Sic vt idem ait alibi: *Cæli taciti Deum laudibus prosequuntur, cum cælesti facie homines ad Diuinæ præconia inuitant, & dicuntur Deo laudem pronunciare: Sic & qui vitam duxerint puriorem, vel ore silenti Deum extollere videbuntur, quando sui exemplo, & religiosos homines, eundem vt laudibus esserant pelliciant. Siquidem Deus non tantùm admirationis & laudis in cælesti hac formatâ machinâ vindicat, quantum gloria sibi, ex optimis huius vitæ humanæ actionibus comparat. Ideò vt monet *B. Laurentius Iustinianus*: *Intendat vnusquisq; Deum in verbis, in moribus, in conuersatione, & cunctis operibus suis exhibere laudabilem. Planè nullum hoc Sacrificium maius, nullaq; oblatio est istâ acceptior. Per hanc**

Pal. 36.

Tob. 4.6.

Aug. de

corre. et. &

grat. c. 1.

2. 2. q. 79.

a. 1.

h. 13. in

Genes.

h. 25. ad

pop. & S.

de grat.

agend.

Prolog.

de instit.

& regim.

Prælati

190.

h. 13. in

Genes.

h. 25. ad

pop. & S.

de grat.

agend.

Prolog.

de instit.

& regim.

Prælati

